

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทพระสงฆ์ในพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น เขตอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๔๓ คน มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

๔.๓ ผลการวัดระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

๔.๔ ผลการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ปัญหาของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

๔.๖ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

๔.๗ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย (Body of knowledge)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพของบิดา มารดา อาชีพของบิดามาร จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการเรียน รายได้ต่อครอบครัว และการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มีรายละเอียด ดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๓๔๓)		
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๕๖	๔๕.๕
หญิง	๑๘๗	๕๔.๕
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐
๑. อายุ		
ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๑๕๕	๔๕.๒
ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี	๑๘๒	๕๓.๑
อื่นๆ	๖	๑.๗
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐
๓. สถานภาพของบิดา มารดา		
สมรส	๒๔๗	๗๒.๐
แยกกันอยู่	๘๐	๒๓.๓
อื่นๆ	๑๖	๔.๗
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ) แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๓๔๓)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๔. อาชีพของบิดามารดา		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๔๙	๑๔.๓
รับจ้าง	๑๖๖	๔๘.๔
ค้าขาย	๖๘	๑๙.๘
ธุรกิจส่วนตัว	๓๖	๑๐.๕
อื่นๆ	๒๔	๗.๐
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐
๕. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
ต่ำกว่า ๒ คน	๒๖	๗.๖
ต่ำกว่า ๔ คน	๑๖๗	๔๘.๗
มากกว่า ๕ คน	๑๓๖	๓๙.๗
อื่นๆ	๑๔	๔.๐
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐
๖. ผลการเรียนรู้		
ต่ำกว่า ๑.๐๐	๔	๑.๒
๑.๑ - ๑.๕	๔๒	๑๒.๒
๑.๕ - ๒.๐	๖๓	๑๘.๔
๒.๑ - ๒.๕	๗๖	๒๒.๒
๒.๖ - ๓.๐	๘๑	๒๓.๖
๓.๑ - ๓.๕	๔๒	๑๒.๒
๓.๖ - ๔.๐	๓๕	๑๐.๒
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ) แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๓๔๓)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๗. รายได้ต่อครอบครัว		
๐ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๕๒	๔๔.๓
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๘๕	๒๔.๘
๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๗๑	๒๐.๗
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓๕	๑๐.๒
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐
๘. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
น้อยกว่า ๓ ครั้ง	๔๘	๑๔.๐
๓ - ๔ ครั้ง	๑๙๑	๕๕.๗
มากกว่า ๖ ครั้ง	๑๐๔	๓๐.๓
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพของบิดามารดา อาชีพของบิดามาร จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการเรียนรู้ รายได้ต่อครอบครัว และกาเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ดังนี้

เพศ นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕ รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕

อายุ นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี จำนวน ๑๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑ รองลงมา มีอายุ ต่ำกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒ และ สุกท้ายมีอายุ อื่นๆ จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗

สถานภาพของบิดามารดา นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพของบิดามารดา สมรส จำนวน ๒๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐ รองลงมา มีสถานภาพของบิดามารดา แยกกัน

อยู่ จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ และสุดท้ายมีสถานภาพของบิดามารดา อื่นๆ จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗

อาชีพของบิดามารดา นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ บิดามารดามีอาชีพ รับจ้าง จำนวน ๑๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔ รองลงมา บิดามารดามีอาชีพ ค้าขาย จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘ รองลงมา บิดามารดามีอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓ รองลงมา บิดามารดามีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕ และสุดท้าย บิดามารดามีอาชีพ อื่นๆ จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๐

จำนวนสมาชิกในครอบครัว นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่ำกว่า ๔ คน จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗ รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว มากกว่า ๕ คน จำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗ รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่ำกว่า ๒ คน จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖ และสุดท้าย มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว อื่นๆ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐

ผลการเรียน นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีผลการเรียนในระดับ ๒.๖ - ๓.๐ จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖ รองลงมามีผลการเรียนในระดับ ๒.๑ - ๒.๕ จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒ รองลงมามีผลการเรียนในระดับ ๑.๕ - ๒.๐ จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔ รองลงมามีผลการเรียนในระดับ ๑.๑ - ๑.๕ และ ๓.๑ - ๓.๕ จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒ รองลงมามีผลการเรียนในระดับ ๓.๖ - ๔.๐ จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒ และสุดท้าย มีผลการเรียนในระดับ ต่ำกว่า ๑.๐ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒

รายได้ต่อครอบครัว นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อครอบครัว ๐ - ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ รองลงมามีรายได้ต่อครอบครัว ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘ รองลงมามีรายได้ต่อครอบครัว ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗ และสุดท้ายมีรายได้ต่อครอบครัว มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒

การเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนา นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนา ๓ - ๔ ครั้ง จำนวน ๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗ รองลงมา มากกว่า ๖ ครั้ง จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓ และสุดท้าย น้อยกว่า ๓ ครั้ง จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว สามารถวิเคราะห์ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. เป็นสถานศึกษาสำหรับเด็ก	๓.๙๖	๑.๐๗๘	มาก
๒. พระสงฆ์เป็นศูนย์รวมของเด็ก	๓.๖๐	๑.๑๕๐	มาก
๓. พระสงฆ์มีบทบาทการพัฒนาจิตใจของเด็กด้าน คุณธรรมจริยธรรม	๔.๐๓	๐.๘๒๗	มาก
๔. พระสงฆ์เป็นที่พึ่งให้ความสุขทางใจต้องบทบาทการ ส่งเสริมการศึกษาของประชาชนและเยาวชน	๓.๘๐	๑.๐๔๕	มาก
๕. พระสงฆ์ทำหน้าที่สั่งสอนอบรมศีลธรรมและส่งเสริมให้ เด็ก	๔.๐๖	๐.๙๗๖	มาก
๖. พระสงฆ์ทำหน้าที่สั่งสอนอบรมศีลธรรมและส่งเสริมให้ ชาวบ้านทำกุศลต่างๆ	๔.๐๔	๐.๘๗๘	มาก
๗. พระสงฆ์มีการดำเนินชีวิตที่ดีงามหรือระบบการ ประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชน	๓.๘๘	๐.๘๙๖	มาก

ตารางที่ ๔.๒ (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๘. พระสงฆ์ต้องมีบทบาทในการพัฒนาจิตใจของเยาวชน	๓.๙๗	๐.๘๙๔	มาก
๙. พระสงฆ์เป็นที่พึ่งให้ความสุขทางใจและส่งเสริม การศึกษาของเยาวชน	๓.๙๒	๑.๐๕๔	มาก
๑๐. พระสงฆ์ทำหน้าที่สั่งสอนอบรมศีลธรรมและส่งเสริม ให้เยาวชนทำกุศลต่างๆ	๓.๙๒	๑.๑๑๐	มาก
โดยภาพรวม	๓.๙๒	๐.๖๖๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๒$, S.D. = ๐.๖๖๙) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

๔.๓ ผลการวัดระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว สามารถวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ด้านความมีเมตตากรุณา	๓.๙๓	๐.๕๗๗	มาก
๒. ด้านความมีระเบียบวินัย	๔.๐๐	๐.๕๔๘	มาก
๓. ด้านความรับผิดชอบ	๔.๐๐	๐.๕๙๔	มาก
๔. ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๐๒	๐.๕๘๔	มาก
๕. ด้านความเสียสละ	๓.๙๘	๐.๕๗๔	มาก
๖. ด้านประหยัด	๓.๙๖	๐.๕๙๙	มาก
โดยภาพรวม	๓.๙๘	๐.๕๑๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๘$, S.D. = ๐.๕๑๒) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความมีเมตตากรุณา

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑.บริจาคทรัพย์สินของแก่ผู้ที่ควรให้	๔.๐๓	๐.๘๗๓	มาก
๒.ให้เพื่อนยืมของใช้ส่วนตัวเมื่อเพื่อนไม่มี	๓.๙๓	๐.๘๑๖	มาก
๓.มีใจเมตตามีความรักความปรารถนาดีต่อตนเองและต่อผู้อื่น	๓.๙๗	๐.๙๔๔	มาก
๔.ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทั้งด้วยกาย วาจา ใจ	๔.๐๓	๐.๘๒๐	มาก
๕.นักเรียนรู้จักให้อภัยผู้อื่น	๔.๐๘	๐.๘๙๐	มาก
๖.มีความละเอียดรอบคอบต่อความชั่วไม่ทำผิดไม่ทำชั่ว	๓.๘๕	๐.๙๙๙	มาก
๗.นักเรียนมักทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น	๓.๘๖	๐.๙๐๕	มาก
๘. มีน้ำใจให้การช่วยเหลือเพื่อน/ผู้อื่น	๔.๐๐	๐.๘๗๔	มาก
๙. รู้จักให้อภัยเพื่อน/ผู้อื่น	๓.๙๙	๐.๘๙๗	มาก
๑๐.การใช้ถุงผ้าช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้	๓.๕๘	๑.๑๗๗	มาก
โดยภาพรวม	๓.๙๓	๐.๕๗๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านความมีเมตตากรุณา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.577) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ใน ระดับมาก ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความมีระเบียบวินัย

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. มีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน	๔.๒๔	๐.๘๔๓	มาก
๒. นักเรียนมีความสม่ำเสมอในการเข้าเรียนตามที่กำหนดในตารางสอน	๔.๐๒	๐.๘๐๙	มาก
๓. นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย	๓.๙๖	๐.๙๑๘	มาก
๔. สำรวจตนเองเมื่อพบว่าขาดศีลธรรมข้อใดจะตั้งตนอยู่ในศีลธรรมนั้น	๓.๘๐	๒.๓๐๒	มาก
๕. เลื่อมใสศรัทธาในศาสนา	๓.๘๙	๐.๙๒๘	มาก
๖. นักเรียนยอมความด้วยสันติวิธีเมื่อเกิดการทะเลาะวิวาทกัน	๓.๘๐	๐.๙๘๒	มาก
๗. นักเรียนมีกิริยานอบน้อมต่อบุคคลทั่วไป	๓.๙๐	๐.๘๖๖	มาก
๘. นักเรียนทำความเคารพครู - อาจารย์เมื่อพบกันครั้งแรก	๔.๒๓	๐.๘๕๕	มาก
๙. นักเรียนกล่าวคำ “ขอโทษ” เมื่อตนทำผิด	๔.๐๒	๐.๘๖๗	มาก
๑๐. นักเรียนกล่าวคำ “ขอบคุณ” แก่ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ	๔.๑๓	๐.๘๐๖	มาก
โดยภาพรวม	๔.๐๐	๐.๕๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านความมีระเบียบวินัย อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.548) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ใน ระดับมาก ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความรับผิดชอบ

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	๓.๙๘	๐.๙๗๙	มาก
๒. นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด	๔.๐๘	๐.๘๐๗	มาก
๓. นักเรียนช่วยทำความสะอาดห้องเรียนเสมอ	๓.๙๖	๐.๙๓๔	มาก
๔. นักเรียนทำงานเสร็จตามกำหนด	๓.๘๘	๐.๘๔๘	มาก
๕. นักเรียนตรงต่อเวลา	๓.๙๐	๐.๘๘๙	มาก
๖. นักเรียนฝึกปฏิบัติงานด้วยความสุข	๓.๙๗	๐.๙๐๙	มาก
๗. นักเรียนฝึกปฏิบัติงานด้วยตั้งใจ	๓.๙๙	๐.๙๐๕	มาก
๘. นักเรียนเอาใจใส่ปณิบัติรับใช้ผู้ปกครอง	๓.๙๖	๐.๘๒๕	มาก
๙. นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของครู- อาจารย์	๔.๐๗	๐.๙๐๙	มาก
๑๐. เมื่อมีปัญหาเรื่องเรียนนักเรียนจะขอคำปรึกษาจากผู้รู้	๔.๒๐	๐.๗๘๘	มาก
โดยภาพรวม	๔.๐๐	๐.๕๙๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของ นักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๐$, S.D. = ๐.๕๙๔) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ทำรายงานโดยอ้างอิงเอกสาร แหล่งที่มา อย่างถูกต้อง	๓.๘๐	๐.๘๘๕	มาก
๒. เมื่อเก็บของได้นักเรียนพยายามคืนเจ้าของ	๔.๑๕	๐.๘๐๖	มาก
๓. มีความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๑๒	๐.๘๖๑	มาก
๔. ปฏิบัติตามกฎระเบียบในการสอบอย่างเคร่งครัด	๔.๐๓	๐.๘๕๖	มาก
๕. ทำการบ้าน รายงาน ด้วยตนเองโดยไม่ลอกเลียนจากเพื่อน/ผู้อื่น	๓.๙๕	๐.๘๕๗	มาก
๖. มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนดเวลา	๔.๐๓	๑.๗๓๙	มาก
๗. มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม	๔.๐๑	๐.๘๙๒	มาก
๘. มีความตั้งใจเรียน โดยไม่นำขนม/อาหาร/เครื่องดื่ม มารับประทานในชั้นเรียน	๔.๐๐	๐.๙๓๒	มาก
๙. ควรมีซื่อสัตย์กับเพื่อนของเรา	๓.๙๗	๐.๘๐๒	มาก
๑๐. เมื่อเก็บสิ่งของมีค่าที่ตกหล่นต้องพยายามนำส่งคืนเจ้าของเดิมให้ได้	๔.๑๐	๐.๘๕๕	มาก
โดยภาพรวม	๔.๐๒	๐.๕๘๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = ๐.๕๘๔) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความเสียสละ

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. เวลาทำรายงานกลุ่มนักเรียนตั้งใจทำงานเต็มที่เพราะเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๔.๑๓	๐.๘๖๖	มาก
๒. นักเรียนและเพื่อนๆช่วยกันทำความสะอาดห้องพักรู	๓.๘๘	๐.๙๐๙	มาก
๓. นักเรียนมักช่วยคุณครูทำหน้าที่คอยดูแลความเรียบร้อยภายในโรงเรียน	๓.๙๒	๐.๘๕๗	มาก
๔. นักเรียนมักบริจาควัตถุสิ่งของเงินทองแก่ผู้อื่นที่เดือดร้อน	๓.๘๒	๐.๘๖๓	มาก
๕. นักเรียนรู้จักแบ่งปันทรัพย์สินและสิ่งต่าง ๆ	๓.๘๘	๐.๘๒๗	มาก
๖. นักเรียนมีความปรารถนาดีต่อผู้อื่น	๓.๙๓	๐.๙๓	มาก
๗. นักเรียนมีความสุขเมื่อแบ่งปันช่วยเหลือและตอบแทนบุญคุณ	๔.๓๒	๐.๗๒๓	มาก
๘. นักเรียนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๓.๙๒	๐.๘๗	มาก
๙. นักเรียนยอมเสียสละช่วยเหลือบุคคลอื่นไม่เห็นแก่ตัวยอมอุทิศตนเพื่อประโยชน์และความสุขในสังคม	๔.๐๒	๐.๘๖๙	มาก
๑๐. เมื่อพบเพื่อนไม่สบายนักเรียนจะช่วยปฐมพยาบาลเพราะอยากให้เพื่อนหายเจ็บป่วย	๔.๐๐	๐.๙๐๒	มาก
โดยภาพรวม	๓.๙๘	๐.๕๗๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านความเสียสละ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.575) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมูน อำเภอโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านประหยัด

(n = ๓๔๓ คน)

ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ในตำบลโนนหมากมูน อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ระดับบทบาท		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. นักเรียนจับจ่ายใช้สอยพอดีกับทุนทรัพย์ที่มีอยู่	๔.๐๑	๐.๘๗๙	มาก
๒. นักเรียนมีความขยัน อดทน อดกลั้นและอดออม	๓.๙๙	๐.๘๔๕	มาก
๓. นักเรียนใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๓.๙๖	๐.๘๓๘	มาก
๔. นักเรียนจับจ่ายใช้สอยตามทางสายกลางและความพอเหมาะ - พอดี	๓.๙๒	๐.๘๘๕	มาก
๕. นักเรียนใช้จ่ายด้วยความรอบคอบ รู้จักคิดพิจารณาใช้สติปัญญา ไตร่ตรอง	๔.๐๖	๐.๘๕๙	มาก
๖. นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ช่วยให้รู้ค่าใช้จ่ายจริงของตน	๓.๗๕	๐.๙๘๑	มาก
๗. หากกระยะทางใกล้ๆ นักเรียนจะใช้วิธีเดินไป เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย	๓.๙๙	๐.๘๘๔	มาก
๘. การขึ้น-ลงชั้นเดียว ควรใช้บันได แทนการใช้ลิฟต์	๓.๘๕	๐.๙๓๙	มาก
๙. นักเรียน ซื้อสิ่งของที่มีคุณภาพและมีราคาถูก	๔.๐๓	๐.๘๑๖	มาก
๑๐. นักเรียนช่วยครอบครัวลดรายจ่ายในทุกด้าน	๔.๐๒	๐.๘๘๒	มาก
โดยภาพรวม	๓.๙๖	๐.๕๙๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมูน อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านประหยัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๖, S.D. = ๐.๕๙๙) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมูน อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

๔.๔ ผลการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ผลการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล การทดสอบ สมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพของบิดามารดา อาชีพของบิดามาร จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการเรียนรู้ รายได้ต่อ ครอบครัว และการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที (t – test) และค่าเอฟ (f – test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับการทดสอบ ๐.๐๕ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

สมมติฐานที่ ๑ นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	เพศ				f	Sig.
	ชาย (๑๕๖)		หญิง (๑๘๖)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๓.๘๙	๐.๗๐๗	๓.๙๔	๐.๖๓๖	๐.๐๙๔	-๐.๖๘๐
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๓.๙๖	๐.๕๖๘	๔.๐๐	๐.๔๖๐	๐.๐๒๙*	-๐.๗๐๕
โดยภาพรวม	๓.๙๒	๐.๕๙๖	๓.๙๗	๐.๕๐๒	๐.๐๖๓	-๐.๗๓๔

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้านก็

พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนในข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ นักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	อายุ						f	Sig.
	ต่ำกว่า ๑๐ ปี (๑๕๕)		ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี (๑๘๒)		อื่นๆ (๖)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๓.๘๒	๐.๗๑๓	๔.๐๐	๐.๖๒๔	๓.๗๘	๐.๕๑๒	๐.๐๔๒*	๓.๑๙๘
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๓.๙๒	๐.๖๑๓	๔.๐๔	๐.๔๐๔	๓.๗๔	๐.๓๔๙	๐.๐๕๙	๒.๘๕๕
โดยภาพรวม	๓.๘๗	๐.๖๒๖	๔.๐๒	๐.๔๖๕	๓.๗๖	๐.๒๔๐	๐.๐๓๑*	๓.๔๙๗

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนในข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียด ตามตารางที่ ๔.๑๒ - ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอายุ

(n = ๓๔๓ คน)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ		
		ต่ำกว่า ๑๐ ปี (๑๕๕)	ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี (๑๘๒)	อื่นๆ (๖)
		๓.๘๗	๔.๐๒	๓.๗๖
ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๓.๘๗	-	-๐.๑๕*	๐.๑๑
ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี	๔.๐๒	-	-	๐.๒๖
อื่นๆ	๓.๗๖	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีอายุ ต่ำกว่า ๑๐ ปี มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีอายุ ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการประพัติน ด้วยวิธีผลต่าง
นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอายุ

(n = ๓๔๓ คน)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ		
		ต่ำกว่า ๑๐ ปี (๑๕๕)	ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี (๑๘๒)	อื่นๆ (๖)
		๓.๘๒	๔.๐๐	๓.๗๘
ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๓.๘๒	-	-๐.๑๘*	๐.๐๔
ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี	๔.๐๐	-	-	๐.๒๒
อื่นๆ	๓.๗๘	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการประพัติน
จำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีอายุ ต่ำกว่า ๑๐ ปี มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีอายุ ระหว่าง ๑๑-๑๕
ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ นักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว
จำแนกตามสถานภาพบิดามารดา

(n = ๓๔๓ คน)								
บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบล โนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	สถานภาพบิดามารดา						f	Sig.
	สมรส (๒๔๗)		แยกกันอยู่ (๘๐)		อื่นๆ (๑๖)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๓.๙๓	๐.๖๖๖	๓.๘๓	๐.๗๐๖	๔.๑๑	๐.๔๗๐	๐.๒๔๓	๑.๔๒๐
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๔.๐๐	๐.๕๐๙	๓.๙๓	๐.๕๓๔	๓.๙๗	๐.๔๖๐	๐.๕๗๔	๐.๕๕๖
โดยภาพรวม	๓.๙๖	๐.๕๔๘	๓.๘๘	๐.๕๖๖	๔.๐๔	๐.๓๗๙	๐.๓๘๐	๐.๙๖๙

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพบิดามารดา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพบิดามารดาต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๔ นักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพบิดามารดา

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนน หมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัด สระแก้ว	อาชีพบิดามารดา										f	Sig.
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (๔๙)		รับจ้าง (๑๖๖)		ค้าขาย (๖๘)		ธุรกิจส่วนตัว (๓๖)		อื่นๆ (๒๔)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๔.๑๔	๐.๕๗๔	๓.๘๘	๐.๗๐๖	๔.๐๙	๐.๕๐๑	๓.๕๕	๐.๗๗๕	๓.๗๗	๐.๕๕๑	๐.๐๐๐**	๕.๙๓๗
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๔.๑๐	๐.๓๙๗	๓.๙๖	๐.๕๘๑	๔.๐๓	๐.๔๗๐	๓.๙๖	๐.๓๕๙	๓.๘๑	๐.๔๘๒	๐.๒๐๕	๑.๔๘๘
โดยภาพรวม	๔.๑๒	๐.๔๕๐	๓.๙๒	๐.๖๐๑	๔.๐๖	๐.๔๓๙	๓.๗๕	๐.๕๔๘	๓.๗๙	๐.๔๔๙	๐.๐๐๕**	๓.๗๔๔

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพบิดามารดา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนในข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียด ตาม ตารางที่ ๔.๑๖ - ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพบิดามารดา

(n = ๓๔๓ คน)

อาชีพบิดามารดา	$\bar{X}$	อาชีพบิดามารดา				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (๔๙)	รับจ้าง (๑๖๖)	ค้าขาย (๖๘)	ธุรกิจส่วนตัว (๓๖)	อื่นๆ (๒๔)
		๔.๑๒	๓.๙๒	๔.๐๖	๓.๗๕	๓.๗๙
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๔.๑๒	-	๐.๒๐**	๐.๐๖	๐.๓๖**	๐.๓๓**
รับจ้าง	๓.๙๒	-	-	-๐.๑๔	๐.๑๗	๐.๑๓
ค้าขาย	๔.๐๖	-	-	-	๐.๓๑**	๐.๒๗**
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๗๕	-	-	-	-	-๐.๐๔
อื่นๆ	๓.๗๙	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพบิดามารดา พบว่า แตกต่างกันอย่างนี้

นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพรับจ้าง, ธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการประพัติน ด้วยวิธีผลต่าง
นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพบิดามารดา

(n = ๓๔๓ คน)

อาชีพบิดามารดา	$\bar{X}$	อาชีพบิดามารดา				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (๔๙)	รับจ้าง (๑๖๖)	ค้าขาย (๖๘)	ธุรกิจส่วนตัว (๓๖)	อื่นๆ (๒๔)
		๔.๑๔	๓.๘๘	๔.๐๙	๓.๕๕	๓.๗๗
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๔.๑๔	-	๐.๒๖**	๐.๐๔	๐.๕๙**	๐.๓๗**
รับจ้าง	๓.๘๘	-	-	-๐.๒๑**	๐.๓๓**	๐.๑๑
ค้าขาย	๔.๐๙	-	-	-	๐.๕๔**	๐.๓๓**
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๕๕	-	-	-	-	-๐.๒๒
อื่นๆ	๓.๗๗	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการประพัติน
จำแนกตามอาชีพบิดามารดา พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่
มีบิดามารดามีอาชีพรับจ้าง, ธุรกิจส่วนตัว และอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามี
อาชีพค้าขาย และมีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพธุรกิจส่วนตัว อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีบิดามารดามีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามี
อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

สมมติฐานที่ ๕ นักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนน หมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	จำนวนสมาชิกในครอบครัว								f	Sig.
	ต่ำกว่า ๒ คน (๒๖)		ต่ำกว่า ๔ คน (๑๖๗)		มากกว่า ๕ คน (๑๓๖)		อื่นๆ (๑๔)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๔.๑๐	๐.๕๓๖	๓.๘๙	๐.๖๔๓	๓.๘๙	๐.๗๒๘	๔.๑๔	๐.๕๕๓	๐.๒๕๘	๑.๓๕๐
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๔.๑๑	๐.๔๗๙	๓.๙๘	๐.๔๙๖	๓.๙๓	๐.๕๓๘	๔.๑๙	๐.๔๕๐	๐.๑๖๘	๑.๖๙๓
โดยภาพรวม	๔.๑๑	๐.๔๘๒	๓.๙๓	๐.๕๓๒	๓.๙๑	๐.๕๗๗	๔.๑๖	๐.๔๘๑	๐.๑๗๕	๑.๖๖๒

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๒ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว
จำแนกตามผลการเรียน

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอ โคกสูง จังหวัดสระแก้ว	จำแนกตามผลการเรียน														f	Sig.
	ต่ำกว่า ๑.๐๐ (๔)		๑.๑ - ๑.๕ (๔๒)		๑.๕ - ๒.๐ (๖๓)		๒.๑ - ๒.๕ (๗๖)		๒.๖ - ๓.๐ (๘๑)		๓.๑ - ๓.๕ (๔๒)		๓.๖ - ๔.๐ (๓๕)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๓.๙๓	๐.๗๖๓	๔.๒๐	๐.๕๑๓	๔.๐๘	๐.๕๑๘	๓.๗๕	๐.๖๙๑	๓.๙๓	๐.๗๐๘	๓.๙๐	๐.๖๕๒	๓.๖๓	๐.๗๗๓	๐.๐๐๑**	๓.๙๓๕
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๓.๙๓	๐.๖๐๘	๔.๐๐	๐.๕๓๒	๔.๑๕	๐.๔๗๓	๓.๗๘	๐.๕๗๒	๓.๙๙	๐.๕๑๔	๔.๐๔	๐.๓๘๕	๔.๐๑	๐.๔๓๐	๐.๐๐๔**	๓.๒๔๕
โดยภาพรวม	๓.๙๓	๐.๖๖๐	๔.๑๐	๐.๔๔๙	๔.๑๒	๐.๔๗๔	๓.๗๖	๐.๕๙๒	๓.๙๖	๐.๕๘๑	๓.๙๗	๐.๔๕๙	๓.๘๒	๐.๕๕๕	๐.๐๐๓**	๓.๓๘๗

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามผลการเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติตน และด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียด ตาม ตารางที่ ๔.๒๐ - ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพบิดามารดา

(n = ๓๔๓ คน)

ผลการเรียน	$\bar{X}$	ผลการเรียน						
		ต่ำกว่า ๑.๐๐ (๔)	๑.๑ - ๑.๕ (๔๒)	๑.๕ - ๒.๐ (๖๓)	๒.๑ - ๒.๕ (๗๖)	๒.๖ - ๓.๐ (๘๑)	๓.๑ - ๓.๕ (๔๒)	๓.๖ - ๔.๐ (๓๕)
		๓.๙๓	๔.๑๐	๔.๑๒	๓.๗๖	๓.๙๖	๓.๙๗	๓.๘๒
ต่ำกว่า ๑.๐๐	๓.๙๓	-	-๐.๑๗	-๐.๑๙	๐.๑๖	-๐.๐๓	-๐.๐๔	๐.๑๑
๑.๑ - ๑.๕	๔.๑๐	-	-	-๐.๐๒	๐.๓๓**	๐.๑๔	๐.๑๓	๐.๒๘**
๑.๕ - ๒.๐	๔.๑๒	-	-	-	๐.๓๕**	๐.๑๖	๐.๑๕	๐.๓๐**
๒.๑ - ๒.๕	๓.๗๖	-	-	-	-	-๐.๒๐**	-๐.๒๑**	-๐.๐๖
๒.๖ - ๓.๐	๓.๙๖	-	-	-	-	-	-๐.๐๑	๐.๑๔
๓.๑ - ๓.๕	๓.๙๗	-	-	-	-	-	-	๐.๑๕
๓.๖ - ๔.๐	๓.๘๒	-	-	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๐ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม จำแนกตามผลการเรียน พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๑.๑-๑.๕ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๑-๒.๕ และ ๓.๖ - ๔.๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๑.๕ - ๒.๐ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๑-๒.๕ และ ๓.๖ - ๔.๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๑ - ๒.๕ มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๖ - ๓.๐ และ ๓.๑ - ๓.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการประพฤติน ด้วยวิธีผลต่าง นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพบิดามารดา

(n = ๓๔๓ คน)

ผลการเรียน	$\bar{X}$	ผลการเรียน						
		ต่ำกว่า ๑.๐๐ (๔)	๑.๑ - ๑.๕ (๔๒)	๑.๕ - ๒.๐ (๖๓)	๒.๑ - ๒.๕ (๗๖)	๒.๖ - ๓.๐ (๘๑)	๓.๑ - ๓.๕ (๔๒)	๓.๖ - ๔.๐ (๓๕)
		๓.๙๓	๔.๒๐	๔.๐๘	๓.๗๕	๓.๙๓	๓.๙๐	๓.๙๓
ต่ำกว่า ๑.๐๐	๓.๙๓	-	-๐.๒๘	-๐.๑๕	๐.๑๘	-๐.๐๑	๐.๐๒	๐.๒๙
๑.๑ - ๑.๕	๔.๒๐	-	-	๐.๑๒	๐.๔๖**	๐.๒๗**	๐.๓๐**	๐.๕๗**
๑.๕ - ๒.๐	๔.๐๘	-	-	-	๐.๓๓**	๐.๑๔	๐.๑๘	๐.๔๕**
๒.๑ - ๒.๕	๓.๗๕	-	-	-	-	-๐.๑๙	-๐.๑๖	๐.๑๒
๒.๖ - ๓.๐	๓.๙๓	-	-	-	-	-	๐.๐๓	๐.๓๐**
๓.๑ - ๓.๕	๓.๙๐	-	-	-	-	-	-	๐.๒๗
๓.๖ - ๔.๐	๓.๖๓	-	-	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการประพฤติน จำแนกตามผลการเรียน พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๑.๑-๑.๕ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๑-๒.๕, ๒.๖ - ๓.๐, ๓.๑ - ๓.๕ และ ๓.๖ - ๔.๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๑.๕ - ๒.๐ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๑-๒.๕ และ ๓.๖ - ๔.๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๖ - ๓.๐ มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน ๓.๖ - ๔.๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม
ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามอาชีพบิดา
มารดา

(n = ๓๔๓ คน)

ผลการเรียน	$\bar{X}$	ผลการเรียน						
		ต่ำกว่า ๑.๐๐ (๔)	๑.๑ - ๑.๕ (๔๒)	๑.๕ - ๒.๐ (๖๓)	๒.๑ - ๒.๕ (๗๖)	๒.๖ - ๓.๐ (๘๑)	๓.๑ - ๓.๕ (๔๒)	๓.๖ - ๔.๐ (๓๕)
		๓.๙๓	๔.๐๐	๔.๑๕	๓.๗๘	๓.๙๙	๔.๐๔	๔.๐๑
ต่ำกว่า ๑.๐๐	๓.๙๓	-	-๐.๐๖	-๐.๒๑	๐.๑๕	-๐.๐๖	-๐.๑๐	-๐.๐๘
๑.๑ - ๑.๕	๔.๐๐	-	-	-๐.๑๕	๐.๒๒**	๐.๐๑	-๐.๐๔	-๐.๐๑
๑.๕ - ๒.๐	๔.๑๕	-	-	-	๐.๓๗**	๐.๑๖	๐.๑๑	๐.๑๔
๒.๑ - ๒.๕	๓.๗๘	-	-	-	-	-๐.๒๑**	-๐.๒๖**	-๐.๒๓**
๒.๖ - ๓.๐	๓.๙๙	-	-	-	-	-	-๐.๐๕	-๐.๐๒
๓.๑ - ๓.๕	๔.๐๔	-	-	-	-	-	-	๐.๐๓
๓.๖ - ๔.๐	๔.๐๑	-	-	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการอบรมสั่งสอน
ศีลธรรม จำแนกตามผลการเรียน พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๑.๑-๑.๕ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน
๒.๑-๒.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๑.๕ - ๒.๐ มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน
๒.๑-๒.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีผลการเรียน ๒.๖ - ๓.๐ มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียน
๒.๖ - ๓.๐, ๓.๑ - ๓.๕ และ ๓.๖ - ๔.๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

สมมติฐานที่ ๗ นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนน หมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว								f	Sig.
	๐ - ๕,๐๐๐ บาท (๑๕๒)		๕,๐๐๑ -๑๐,๐๐๐ บาท (๘๕)		๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐บาท (๗๑)		มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท (๓๕)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๓.๗๑	๐.๗๙๔	๔.๐๔	๐.๕๑๖	๔.๐๗	๐.๔๘๔	๔.๒๒	๐.๔๒๗	๐.๐๐๐**	๑๐.๒๑๔
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๓.๗๙	๐.๖๒๑	๔.๑๙	๐.๓๑๖	๔.๐๘	๐.๓๓๖	๔.๑๐	๐.๓๖๖	๐.๐๐๐**	๑๔.๙๑๔
โดยภาพรวม	๓.๗๕	๐.๖๕๖	๔.๑๑	๐.๓๗๘	๔.๐๘	๐.๓๗๑	๔.๑๖	๐.๓๕๔	๐.๐๐๐**	๑๓.๖๗๒

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกรายได้ต่อเดือนของครอบครัว โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติตน และด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียด ตาม ตารางที่ ๔.๒๔ - ๔.๒๖

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว (n = ๓๔๓ คน)

รายได้ต่อเดือนของครอบครัว	$\bar{X}$	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว			
		๐ - ๕,๐๐๐ บาท (๑๕๒)	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท (๘๕)	๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท (๗๑)	มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท (๓๕)
		๓.๗๕	๔.๑๑	๔.๐๘	๔.๑๖
๐ - ๕,๐๐๐ บาท	๓.๗๕	-	-๐.๓๖**	-๐.๓๓**	-๐.๔๑**
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๑๑	-	-	๐.๐๓	-๐.๐๕
๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๘	-	-	-	-๐.๐๘
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๑๖	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ๐ - ๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท และมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการประพัติน ด้วยวิธีผลต่าง
นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว
(n = ๓๔๓ คน)

รายได้ต่อเดือนของ ครอบครัว	$\bar{X}$	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว			
		๐ - ๕,๐๐๐ บาท (๑๕๒)	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท (๘๕)	๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐บาท (๗๑)	มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท (๓๕)
		๓.๗๑	๔.๐๔	๔.๐๗	๔.๒๒
๐ - ๕,๐๐๐ บาท	๓.๗๑	-	-๐.๓๓**	-๐.๓๖**	-๐.๕๑**
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๐๔	-	-	-๐.๐๓	-๐.๑๘
๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐บาท	๔.๐๗	-	-	-	-๐.๑๕
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๒๒	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการประพัติน
จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ๐ - ๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นน้อยกว่า
นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐บาท และ
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๒๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

(n = ๓๔๓ คน)

รายได้ต่อเดือนของครอบครัว	$\bar{X}$	รายได้ต่อเดือนของครอบครัว			
		๐ - ๕,๐๐๐ บาท (๑๕๒)	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท (๘๕)	๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท (๗๑)	มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท (๓๕)
		๓.๗๙	๔.๑๙	๔.๐๘	๔.๑๐
๐ - ๕,๐๐๐ บาท	๓.๗๙	-	-๐.๔๐**	-๐.๓๐**	-๐.๓๑**
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๑๙	-	-	๐.๑๐	๐.๐๘
๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๘	-	-	-	-๐.๐๒
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๑๐	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ๐ - ๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นน้อยกว่านักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท และมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

สมมติฐานที่ ๘ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ การเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา

(n = ๓๔๓ คน)

บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัด สระแก้ว	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา						f	Sig.
	น้อยกว่า ๓ ครั้ง (๒๘)		๓ - ๕ ครั้ง (๑๙๑)		มากกว่า ๖ ครั้ง (๑๐๓)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการประพฤติตน	๓.๘๗	๐.๗๐๒	๔.๐๖	๐.๕๑๗	๓.๖๗	๐.๘๑๖	๐.๐๐๐**	๑๒.๒๐๑
๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม	๓.๗๘	๐.๖๔๒	๔.๑๐	๐.๔๐๐	๓.๘๕	๐.๕๖๙	๐.๐๐๐**	๑๓.๕๖๘
โดยภาพรวม	๓.๘๒	๐.๖๔๗	๔.๐๘	๐.๔๑๒	๓.๗๖	๐.๖๔๑	๐.๐๐๐**	๑๔.๐๓๑

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว **จำแนกการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา** โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติตน และด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพบว่า มีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียด ตาม ตารางที่ ๔.๒๘ - ๔.๓๐

ตารางที่ ๔.๒๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยภาพรวม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว (n = ๓๔๓ คน)

เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	$\bar{X}$	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
		น้อยกว่า ๓ ครั้ง (๒๘)	๓ - ๕ ครั้ง (๑๙๑)	มากกว่า ๖ ครั้ง (๑๐๓)
		๓.๘๒	๔.๐๘	๓.๗๖
น้อยกว่า ๓ ครั้ง	๓.๘๒	-	-๐.๒๖**	๐.๐๖
๓ - ๕ ครั้ง	๔.๐๘	-	-	๐.๓๒
มากกว่า ๖ ครั้ง	๓.๗๖	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว **โดยภาพรวม** จำแนกการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา น้อยกว่า ๓ มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ๓ - ๕ ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๒๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการประพัติน ด้วยวิธีผลต่าง
นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

(n = ๓๔๓ คน)

เข้าร่วมกิจกรรมทาง ศาสนา	$\bar{X}$	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
		น้อยกว่า ๓ ครั้ง (๒๘)	๓ - ๕ ครั้ง (๑๙๑)	มากกว่า ๖ ครั้ง (๑๐๓)
		๓.๘๗	๔.๐๖	๓.๖๗
น้อยกว่า ๓ ครั้ง	๓.๘๗	-	-๐.๑๙	๐.๒๐
๓ - ๕ ครั้ง	๔.๐๖	-	-	๐.๓๙**
มากกว่า ๖ ครั้ง	๓.๖๗	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๙ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการประพัติน
จำแนกการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ๓ - ๕ ครั้ง มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียน
ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มากกว่า ๖ ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๓๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

(n = ๓๔๓ คน)

เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	$\bar{X}$	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
		น้อยกว่า ๓ ครั้ง (๒๘)	๓ - ๕ ครั้ง (๑๙๑)	มากกว่า ๖ ครั้ง (๑๐๓)
		๓.๗๘	๔.๑๐	๓.๘๕
น้อยกว่า ๓ ครั้ง	๓.๗๘	-	-๐.๓๓**	-๐.๐๗
๓ - ๕ ครั้ง	๔.๑๐	-	-	๐.๒๕**
มากกว่า ๖ ครั้ง	๓.๘๕		-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๓๐ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรม จำแนกการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา พบว่า แตกต่างกันดังนี้

นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา น้อยกว่า ๓ มีความคิดเห็นน้อยกว่า นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ๓ - ๕ ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ๓ - ๕ ครั้ง มีความคิดเห็นมากกว่า นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มากกว่า ๖ ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว พบผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ ๔.๓๑ ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว **ด้านการประพฤติตน**

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่
๑	การรักษาระเบียบวินัยของสงฆ์	๒๑
๒	การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชน	๑๙
๓	ขาดความรับผิดชอบ	๑๖
๔	การไม่เสียสละเห็นส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม	๑๔
๕	ใช้วาจาให้เหมาะสมกับฐานะของตน	๑๒

จากตารางที่ ๔.๓๑ ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว **ด้านการประพฤติตน** พบว่า การรักษาระเบียบวินัยของสงฆ์ อยู่ในลำดับ ๑ มีจำนวน ๒๑ คน รองลงมา การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชน อยู่ในลำดับ ๒ มีจำนวน ๑๙ คน รองลงมา ขาดความรับผิดชอบ อยู่ในลำดับ ๓ มีจำนวน ๑๖ คน รองลงมา การไม่เสียสละเห็นส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม อยู่ในลำดับ ๔ มีจำนวน ๑๔ คน และใช้วาจาให้เหมาะสมกับฐานะของตน อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๔.๓๒ ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ลำดับที่	ปัญหา	ความถี่
๑	การไม่รักษาเวลาในการสอน	๑๑
๒	ไม่เข้าใจหลักธรรมที่นำมาสอนอย่างแท้จริง	๙
๓	อุปกรณ์ในการช่วยสอนไม่เพียงพอ	๖
๔	ไม่ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่การสอน	๕
๕	การเดินทางไปกลับที่ลำบากของพระสงฆ์	๓

จากตารางที่ ๔.๓๒ ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนใน ตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมในโรงเรียน พบว่า การไม่รักษาเวลาในการสอน อยู่ในลำดับ ๑ มีจำนวน ๑๑ คน รองลงมา ไม่เข้าใจหลักธรรมที่นำมาสอนอย่างแท้จริง อยู่ในลำดับ ๒ มีจำนวน ๙ คน รองลงมา อุปกรณ์ในการช่วยสอนไม่เพียงพอ อยู่ในลำดับ ๓ มีจำนวน ๖ คน รองลงมา ไม่ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่การสอน อยู่ในลำดับ ๔ มีจำนวน ๕ คน และการเดินทางไปกลับที่ลำบากของพระสงฆ์ อยู่ในลำดับสุดท้าย มีจำนวน ๓ คน

๔.๖ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๙ รูป/คน ดังนี้

๑.พระครูวรธรรมพิธาน	ครูพระสอนศีลธรรม
๒.พระครูวิมลศีลวัฒน์ ฐานุตโตโร	ครูพระสอนศีลธรรม
๓.พระครูวาปีสังฆกิจ	ครูพระสอนศีลธรรม
๔.นายเจริญ บัวบุญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างศิลา
๕.นายธวัช เตียวเจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองจาน
๖.นายสุภาพ กันสการ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น
๗.นายวัลลภ กันแมน	ผู้ปกครองนักเรียน
๘.นายไพโรจน์ โพธิ์ศรี	ผู้ปกครองนักเรียน
๙.นายสมหมาย เรืองขุนชัย	ผู้ปกครองนักเรียน

ผลการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

๑.ปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างไร

ปัญหาที่พบบ่อยคือ ลูกไม่เชื่อฟัง พ่อแม่ เอาแต่ใจ ไม่มีวินัย^๑ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะในยุคปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน เช่นวัฒนธรรมประเพณี, วัตถุนิยม เป็นต้น^๒ ปัจจุบันนี้โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งข่าวสารและเทคโนโลยีทำให้สังคมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การไปรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในวิถีชีวิต ทำให้วัยรุ่นหรือเด็กในปัจจุบันเป็นคนรุ่นใหม่ ความประพฤติ ความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้เฒ่า ผู้แก่ ไม่ค่อยมีไม่สนใจวิถีชีวิตเดิม ๆ จึงเป็นปัญหาที่พระสงฆ์ต้องเข้าไปอบรมสั่งสอน^๓ มีปัญหาค่อนข้างมาก^๔ ปัจจุบัน สังคมไทย เป็นสังคมที่มีความขัดแย้งบ้านเมืองไม่สงบ แบ่งฝ่าย ขาดความสามัคคี เน้นทางด้านวัตถุมากกว่าทางด้านจิตใจ ความเจริญต่างๆ ได้เข้ามาจนกระทั่งทำให้เด็ก ๆ

^๑ สัมภาษณ์ พระครูวรธรรมพิธาน, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^๒ สัมภาษณ์ พระครูวิมลศีลวัฒน์ ฐานุตโตโร, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ พระครูวาปีสังฆกิจ, ครูพระสอนศีลธรรม, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ นายเจริญ บัวบุญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างศิลา, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘.

ลัทธิวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามไปทั้งหมด อีกทั้ง ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ดูแล เอาใจใส่ บุตรหลาน อย่างใกล้ชิด จึงทำให้ เด็ก เยาวชน ส่วนใหญ่ ขาดการปลูกฝังวัฒนธรรม ประเพณี คุณลักษณะความเป็นไทย ส่งผลให้ เด็ก ๆ มีนิสัย และพฤติกรรม หยาบกระด้าง ไม่มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ กระทำผิดกฎหมาย และศีลธรรมที่ดีงาม^๕ ปัญหาที่พบบ่อยคือ ลูกไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่/ผู้ใหญ่ทำตัวไม่เป็นแบบอย่างที่ดีในครอบครัวและสังคม เด็กไม่มีวินัยในตนเองไม่มีความรับผิดชอบ^๖ ผู้ปกครอง นักเรียนน้อยมากที่จะนำบุตรหลานเข้าวัดฟังธรรม ฝึกนิสัยมาตั้งแต่เด็ก จึงทำให้บุตรหลานไม่รู้จักรักการเคารพต่อพระสงฆ์ ในสังคมปัจจุบัน^๗ เด็กในปัจจุบันห่างเหินจากศาสนาและคำสอนของพระภิกษุสงฆ์ มีปัญหามากในสังคมปัจจุบันไม่ว่าจะเกิดกับเด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป^๘

สรุปได้ว่า ปัจจุบันนี้โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งข่าวสารและเทคโนโลยีทำให้สังคมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การไปรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในวิถีชีวิต ทำให้วัยรุ่นหรือเด็กในปัจจุบันเป็นคนรุ่นใหม่ ความประพฤติ ความเคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ผู้เฒ่า ผู้แก่ไม่ค่อยมีไม่สนใจวิถีชีวิตเดิม ๆ จึงเป็นปัญหาที่พระสงฆ์ต้องเข้าไปอบรมสั่งสอน

ตารางที่ ๔.๓๓ สรุปปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม

ที่	สรุปเนื้อหาสาระสำคัญ
๑	ลูกไม่เชื่อฟัง พ่อแม่ เอาแต่ใจ ไม่มีวินัย
๒	เป็นสังคมที่มีความขัดแย้งบ้านเมืองไม่สงบ แบ่งฝ่าย ขาดความสามัคคี
๓	ความเจริญต่างๆ ได้เข้ามาจนกระทั่งทำให้เด็ก ๆ ลัทธิวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามไปทั้งหมด
๔	เด็กในปัจจุบันห่างเหินจากศาสนาและคำสอนของพระภิกษุสงฆ์
๕	นักเรียนน้อยมากที่จะนำบุตรหลานเข้าวัดฟังธรรม ฝึกนิสัยมาตั้งแต่เด็ก จึงทำให้บุตรหลานไม่รู้จักรักการเคารพต่อพระสงฆ์ ในสังคมปัจจุบัน

^๕ สัมภาษณ์ นายธวัช เทียวเจริญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองจาน, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^๖ สัมภาษณ์ นายสุภาพ กันสการ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^๗ สัมภาษณ์ นายวัลลภ กันแมน, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^๘ สัมภาษณ์ นายไพโรจน์ โพธิ์ศรี, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ นายสมหมาย เรืองขุนชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

๒. พระสงฆ์มีบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องใดบ้าง

ควรจะมีการอบรมจากครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน^{๑๐} เพราะพระสงฆ์เป็นต้นแบบในศีลอาจารย์ที่งาม และประพฤติปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย จึงมีความสำคัญในการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะกับเยาวชน^{๑๑} พระสงฆ์มีบทบาทและมีความสำคัญเสมอ และตลอดเวลาในท้องถิ่นทุรกันดาร ก็จะขาดพระสงฆ์ที่มีศักยภาพแต่ทำหน้าที่ตามความสามารถเพราะวิถีชีวิตคนในสังคมไทยอยู่กับแบบวิถีพระพุทธศาสนา^{๑๒} ความกตัญญู และอิทธิบาท ๔^{๑๓} ๑) พระสงฆ์ควรวางตนให้เหมาะสม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย และอบายมุขทุกประเภท เพื่อเรียกศรัทธาที่ดิ่งามกลับมาสู่วงการพระสงฆ์อีกครั้งหนึ่ง ๒) พระสงฆ์มีหน้าที่เผยแผ่ศาสนา ยึดมั่นในหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างเคร่งครัด ควรมีความสำรวม ทั้งกาย วาจา ใจ ไม่ยึดติดกับชื่อเสียง ลาภ ยศ สรรเสริญ ไม่เน้นวัตถุ และความเจริญตามวัฒนธรรมตะวันตก^{๑๔} ควรเป็นผู้นำทางด้านศาสนา เป็นผู้นำด้านคุณงามความดี^{๑๕} มีบทบาทในการให้การอบรม เข้าถึงหมู่เยาวชนรุ่นใหม่ โดยเข้าวัดอบรม พบปะพูดคุยกับเด็ก ๆ ให้เข้าใจในหน้าที่เพราะสังคมปัจจุบันนี้เป็นสังคมยุควัตถุนิยม เด็กชอบตามใจตัวเอง^{๑๖} ทำให้เด็กรู้จักความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม^{๑๗} คิดว่าพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญมากในการแก้ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน^{๑๘}

สรุปได้ว่า พระสงฆ์มีบทบาทและมีความสำคัญเสมอ และตลอดเวลาในท้องถิ่นทุรกันดาร ก็จะขาดพระสงฆ์ที่มีศักยภาพแต่ทำหน้าที่ตามความสามารถเพราะวิถีชีวิตคนในสังคมไทยอยู่กับแบบวิถีพระพุทธศาสนา มีบทบาทในการให้การอบรม เข้าถึงหมู่เยาวชนรุ่นใหม่ โดยเข้าวัดอบรม พบปะพูดคุยกับเด็ก ๆ ให้เข้าใจในหน้าที่เพราะสังคมปัจจุบันนี้

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูธรรมพิธาน, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระครูวิมลศีลวัฒน์ ฐานุตโตโร, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระครูวาปีสังฆกิจ, ครูพระสอนศีลธรรม, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายเจริญ บัวบุญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างศิลา, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายธวัช เตียวเจริญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองจาน, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายสุภาพ กันสกร, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นายวัลลภ กันแมน, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายไพรัช โพธิ์ศรี, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายสมหมาย เรืองขุนชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

ตารางที่ ๔.๓๔ สรุปพระสงฆ์มีบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องใดบ้าง

ที่	สรุปเนื้อหาสาระสำคัญ
๑	พระสงฆ์เป็นต้นแบบในศีลอาจาริยาที่งาม และประพฤติปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย
๒	ความกตัญญู และอิทธิบาท ๔
๓	พระสงฆ์ควรวางตนให้เหมาะสม รู้บทบาทหน้าที่ของตน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย และอบายมุขทุกประเภท
๔	พระสงฆ์มีหน้าที่เผยแผ่ศาสนา ยึดมั่นในหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างเคร่งครัด
๕	ทำให้เด็กรู้จักความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม

๓. บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว มีความสำคัญอย่างไร

มีความสำคัญมากในการเผยแพร่คำสอนและจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน ให้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามและเป็นประโยชน์ต่อสังคม^{๑๙} มีบทบาทในการเผยแพร่แก่เด็กเยาวชน ในการที่เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน^{๒๐} ในเขตปกครองคณะสงฆ์โนนหมากมุ่น มีพระสงฆ์เข้าสอนศีลธรรมทุกโรงเรียน เพราะให้ความสำคัญกับเยาวชนและเด็ก^{๒๑} ช่วยพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้กับประชาชนและเยาวชนให้มาก^{๒๒} พระสงฆ์ในตำบลโนนหมากมุ่น ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน ยังไม่ชัดเจนไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่อง ความเป็นรูปธรรมและสิ่งที่นักเรียน ได้รับยังไม่ปรากฏเด่นชัด แต่ถ้ามีการปรับปรุงและมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ก็จะทำให้เกิดประโยชน์ ต่อเด็ก ๆ ทั้งในตำบลโนนหมากมุ่น และของจังหวัดสระแก้ว^{๒๓} มีความสำคัญมากในเรื่องเผยแผ่คำสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านผู้นำศาสนา^{๒๔} บ้าน วัด โรงเรียน นี้จะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน บ้าน วัด โรงเรียน จะแยกกันไม่ได้ จะต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน^{๒๕} มีความสำคัญมากเพราะเด็กจะได้นำคำสอนของพระภิกษุสงฆ์ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และนำ

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูวรธรรมพิธาน, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระครูวิมลศีลวัฒน์ ฐานุตโตโร, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูวาปีสังฆกิจ, ครูพระสอนศีลธรรม, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายเจริญ บัวบุญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างศิลา, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายธวัช เตียวเจริญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองจาน, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายสุภาพ กันสกร, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายวิมลภัก กันแมน, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

ประเทศชาติ ไปสู่นาคคตที่ดี^{๒๖} คิดว่าบทบาทพระสงฆ์นั้นจะต้องมีภูมิความรู้ ความเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เพื่อจะทำความศรัทธาจากญาติโยม และเด็กเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม^{๒๗}

สรุปได้ว่า ในเขตปกครองคณะสงฆ์โนนหมากมุ่น ก็มีพระสงฆ์เข้าสอนศีลธรรมทุกโรงเรียน เพราะให้ความสำคัญกับเยาวชนและเด็ก มีความสำคัญมากในเรื่องเผยแผ่คำสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านผู้นำศาสนา

ตารางที่ ๔.๓๕ สรุปความสำคัญของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ที่	สรุปเนื้อหาสาระสำคัญ
๑	เผยแผ่คำสั่งสอนและจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน
๒	ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน
๓	เผยแผ่คำสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านผู้นำศาสนา
๔	บ้าน วัด โรงเรียน จะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน
๕	นำคำสอนของพระภิกษุสงฆ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. ปัจจัยใดที่ทำให้บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

ให้พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่นักเรียนในห้องเรียน^{๒๘} พระสงฆ์ที่เข้าไปให้ความรู้แก่เด็กเยาวชนจะต้องมีภูมิความรู้ที่เพียงพอ ต่อความต้องการของโรงเรียน^{๒๙} มีหลายปัจจัยคือ พระสงฆ์ที่จะไปสอนจะต้องมีความรู้ความสามารถและความมุ่งมั่นเสียสละและตั้งใจและผู้นำในสถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุน ประการสุดท้ายต้องมีสื่อในการสอน การอบรม^{๓๐} มีความสำคัญค่อนข้างมาก^{๓๑} ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น ๑.คณะสงฆ์ในตำบลควรมีการวางแผนปฏิบัติการ ที่เป็นระบบต่อเนื่อง และจริงจัง ควรมีการประเมินผลการ

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายไพรวลัย โปธิศรี, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายสมหมาย เรืองขุนชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระครูวรธรรมพิธาน, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ พระครูวิมลศีลวัฒน์ ฐานุตโตโร, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระครูวาปีสังฆกิจ, ครูพระสอนศีลธรรม, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายเจริญ บัวบุญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างศิลา, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘.

ทำงาน และนำผลที่ได้ไปวางแผนเพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป ๒. คณะสงฆ์ในตำบลโนนหมากมุ่นควรมีการฝึกอบรม ทบทวน ความรู้ ด้านพระวินัย พระไตรปิฎก ให้พระสงฆ์ทุกรูป ให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกัน เพื่อจะได้ช่วยกันเผยแผ่ศาสนาและอบรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนได้อย่างสมบูรณ์ ๓. คณะสงฆ์ควรมีการวางตัว ให้เหมาะสมกับความเป็นสาวกของพระพุทธศาสนา สำรวมจิตใจ สำรวมกาย ให้เหมาะสม เพื่อสร้างศรัทธา ให้เกิดกับชาวบ้าน และชุมชน^{๓๒} ให้พระสงฆ์ควรส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่นักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา^{๓๓} ให้การสนับสนุนการศึกษาแก่เด็กหรือทุนอาหารกลางวันแก่เด็ก^{๓๔} พระภิกษุสงฆ์จะต้องมีความรู้ลึกซึ้งที่จะเข้ามาแนะนำ พาเด็กไปในทางที่ดี^{๓๕} คิดว่าในโครงการที่ดีพระสงฆ์ไปให้ความรู้แก่เด็ก นักเรียนต้องเน้นตระหนักต่อหน้าที่ ในการเผยแผร^{๓๖}

สรุปได้ว่า มีหลายปัจจัยคือพระสงฆ์ที่จะไปสอนจะต้องมีความรู้ความสามารถและมีความมุ่งมั่นเสียสละและตั้งใจและผู้นำในสถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุน ประการสุดท้ายต้องมีสื่อในการสอน การอบรม

ตารางที่ ๔.๓๖ สรุปปัจจัยที่ทำให้บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

ที่	สรุปเนื้อหาสาระสำคัญ
๑	พระสงฆ์ที่เข้าไปให้ความรู้แก่เด็กเยาวชนจะต้องมีภูมิความรู้ที่เพียงพอ
๒	พระสงฆ์ที่จะไปสอนจะต้องมีความรู้ความสามารถ
๓	สร้างศรัทธา ให้เกิดกับชาวบ้าน และชุมชน
๔	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่นักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา
๕	นักเรียนต้องเน้นตระหนักต่อหน้าที่ ในการเผยแผร

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายธวัช เตียวเจริญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองจาน, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายสุภาพ กันสการ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายวิมลภัก กันแมน, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายไพโรจน์ โพธิ์ศรี, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นายสมหมาย เรืองขุนชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

๕. แนวโน้มบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ว่ามีทิศทางอย่างไรจึงจะทำให้พระพุทธศาสนา อยู่คู่กับสังคมไทย

พระสงฆ์นั้นจะต้องมีบทบาทสำคัญในหน้าที่ของตนเอง ต่างคนต่างมีหน้าที่ของตนเอง สังคมสังคมจะได้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น^{๓๗} พระสงฆ์จะต้องให้ความเข้าใจระหว่างเด็กและเยาวชนกับสถานศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาสังคมไทย ให้มีความรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น^{๓๘} อดีต ปัจจุบัน อนาคต พระสงฆ์ยังมีบทบาทเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ และพระสงฆ์ในเขตตำบลโนนหมากมุ่น นั้นพยายามพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาของสงฆ์หลายประการ เช่น เรียน ปปศ.มจร และอบรมตามโครงการต่าง ๆ เป็นประจำ จึงคาดว่าอนาคต เด็กจะได้รับการอบรม และได้ใกล้ชิดกับพระสงฆ์มากขึ้น จะทำให้เด็กได้รับการศึกษา การสั่งสอนของพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้น^{๓๙} หากวัด โรงเรียน ได้มีการประสานงานจัดทำหลักสูตรการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จะเป็นรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนา มีเป้าหมายในการพัฒนา^{๔๐} แนวโน้มของพระสงฆ์ที่จะพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนของตำบลโนนหมากมุ่นให้อยู่คู่สังคมไทย ต่อไปขึ้นอยู่กับ ความศรัทธา และความเชื่อมั่น ของพระสงฆ์ในตำบล โนนหมากมุ่น ศรัทธาและความเชื่อมั่นเกิดขึ้นมาก ๆ ต้องสามารถดำรงสิ่งที่ดี ๆ ให้เกิดกับนักเรียน และเด็ก ๆ ในตำบลโนนหมากมุ่นแต่ ศรัทธา ไม่เกิด ความเชื่อมั่นไม่มี ก็ไม่มีทางที่จะทำให้เด็ก ๆ และเยาวชน ในตำบลโนนหมากมุ่นจะเป็นคนดีที่สังคมคาดหวังได้^{๔๑} พระสงฆ์ต้องมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน พระสงฆ์ต้องมีความตระหนักในหน้าที่ของตนเอง^{๔๒} ให้การศึกษาธรรมะ อบรมบ่มนิสัย ให้เข้าวัดฟังธรรมเป็นประจำในวันสำคัญทางศาสนา ให้ความรู้แก่นักเรียนในหลักธรรมทางศาสนา หรือนำนักเรียนไปเรียนรู้ในสถานที่ที่สำคัญ เช่น โบราณวัตถุเก่าแก่ ในสมัยโบราณ ให้เด็กศึกษาด้วยตนเองจะได้ซึมซับรู้สึกหวงแหนโบราณวัตถุ^{๔๓} พระภิกษุสงฆ์ต้องรู้จัก

^{๓๗} สัมภาษณ์ พระครูวรธรรมพิธาน, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระครูวิมลศีลวัฒน์ ฐานุตโตโร, ครูพระสอนศีลธรรม, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๓๙} สัมภาษณ์ พระครูวาปีสังฆกิจ, ครูพระสอนศีลธรรม, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นายเจริญ บัวบุญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ่างศิลา, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๔๑} สัมภาษณ์ นายธวัช เตียวเจริญ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองจาน, ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๔๒} สัมภาษณ์ นายสุภาพ กันสกร, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น, ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นายวัลลภ กันแมน, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

บทบาทของตนเองและให้ความสำคัญต่อศาสนาเป็นอย่างมาก^{๔๔} พระสงฆ์จะต้องมีบทบาทในการพัฒนาสังคม ก็จะมีคามเจริญรุ่งเรืองต่อชุมชนและประเทศชาติ^{๔๕}

สรุปได้ว่า อดีต ปัจจุบัน อนาคต พระสงฆ์ยังมีบทบาทเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ และพระสงฆ์ในเขตตำบลโนนหมากมูน นั้นพยายามพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาของสงฆ์หลายประการ เช่น เรียน ปปส.มจร และอบรมตามโครงการต่าง ๆ เป็นประจำ จึงคาดว่าอนาคต เด็กจะได้รับการอบรม และได้ใกล้ชิดกับพระสงฆ์มากขึ้น จะทำให้เด็กได้รับการศึกษา การสั่งสอนของพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๔.๓๗ แนวโน้มบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในตำบลโนนหมากมูน อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ว่ามีทิศทางอย่างไรจึงจะทำให้พระพุทธศาสนาอยู่คู่กับสังคมไทย

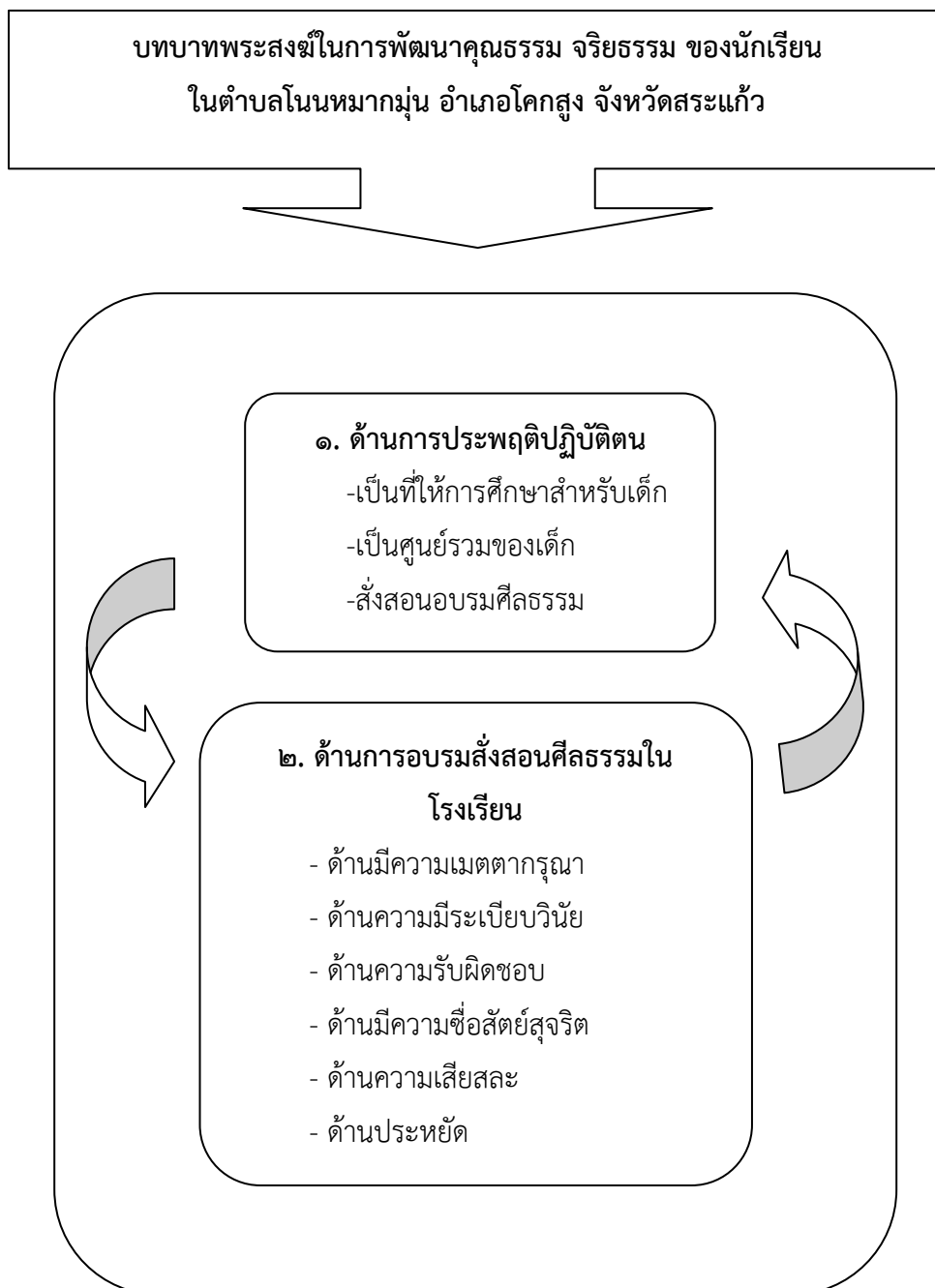
ที่	สรุปเนื้อหาสาระสำคัญ
๑	ต่างคนต่างมีหน้าที่ของตนเอง สังคมสังคมจะได้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น
๒	พระสงฆ์จะต้องให้ความเข้าใจระหว่างเด็กและเยาวชนกับสถานศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาสังคมไทย
๓	เด็กจะได้รับการอบรม และได้ใกล้ชิดกับพระสงฆ์มากขึ้น จะทำให้เด็กได้รับการศึกษา การสั่งสอนของพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้น
๔	แนวโน้มของพระสงฆ์ที่จะพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ขึ้นอยู่กับ ความศรัทธา และความเชื่อมั่นของพระสงฆ์
๕	พระสงฆ์จะต้องมีบทบาทในการพัฒนาสังคม ก็จะมีคามเจริญรุ่งเรืองต่อชุมชนและประเทศชาติ

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายไพรัช โพธิ์ศรี, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

^{๔๕} สัมภาษณ์ นายสมหมาย เรืองขุนชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘.

๔.๗ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย (Body of knowledge)

การวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย ดังแผนภูมิที่ ๔.๑ ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๔.๑ แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Body of Knowledge)

จากแผนภูมิที่ ๔.๑ เป็นบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

๑. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในตำบลโนนหมากมุ่น อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่

(๑) เป็นที่ให้การศึกษาศาสนาสำหรับเด็ก ทำให้เด็กรู้จักความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมที่ดำรง ช่วยพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้กับประชาชนและเยาวชนให้มาก

(๒) เป็นศูนย์รวมของเด็ก ให้การอบรม เข้าถึงหมู่เยาวชนรุ่นใหม่ โดยเข้าวัดอบรม พบปะพูดคุยกับเด็ก ๆ ให้เข้าใจในหน้าที่เพราะสังคมปัจจุบันนี้ เป็นสังคมยุควัตถุนิยม เด็กชอบตามใจตัวเอง

(๓) สอนอบรมศีลธรรม พระสงฆ์มีหน้าที่เผยแผ่ศาสนา ยึดมั่นในหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างเคร่งครัด ควบคู่ความสำรวม ทั้งกาย วาจา ใจ ไม่ยึดติดกับชื่อเสียง ลาภยศ สรรเสริญ ไม่เน้นวัตถุ และความเจริญตามวัฒนธรรมตะวันตก

๒. ด้านการอบรมสั่งสอนศีลธรรมในโรงเรียน

๑. ด้านมีความเมตตากรุณา มีใจเมตตา มีความรักความปรารถนาดีต่อตนเองและต่อผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทั้งด้วยกาย วาจา ใจ

๒. ด้านความมีระเบียบวินัย เด็กจะได้นำคำสอนของพระภิกษุสงฆ์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และนำประเทศชาติ ไปสู่อนาคตที่ดี วางตนให้เหมาะสม รู้บทบาทหน้าที่ของตน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย และอบายมุขทุกประเภท

๓. ด้านความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนดเวลา

๔. ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามกฎระเบียบในการสอบอย่างเคร่งครัด

๕. ด้านความเสียสละ บ้าน วัด โรงเรียน นี้จะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน บ้าน วัด โรงเรียน จะแยกกันไม่ได้ จะต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๖. ด้านประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ใช้จ่ายด้วยความรอบคอบ รู้จักคิดพิจารณาใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ซื้อสิ่งของที่มีคุณภาพและมีราคาถูก